

Bilaga B.07.021

Bedömning av påverkan på fladdermöss

Sweco Sverige AB	RegNo 556767-9849
Uppdrag	Miljö tillstånd Nya Rya och utredningar
Uppdragsnummer	30034443
Kund	Gryaab
Upprättad av	Johanna Ek
Granskad av	Johan Eklöf
Godkänd av	Anne Levin
Datum	2024-03-05
Dokumentreferens	Bilaga B.07.021 Kompl PM Fladdermusinventering

Innehållsförteckning

1	Bedömning av påverkan på fladdermöss	4
2	Slutsats	5
	Referenser	6

1 Bedömning av påverkan på fladdermöss

Sommaren 2022 genomfördes en fladdermusinventering av Johan Eklöf på Nattbakka inom projektområdet och delar av Rya skog. I den utredningen bedömdes bland annat projektets översiktliga påverkan på artgruppen. Under 2024 hade projekteringen närmare landat i sin utformning och inför inlämnandet av tillståndsansökan för verksamheten reviderades där med bedömningarna i detta PM, med stöd av informationen av inventeringen 2022 samt Johan Eklöf.

Inventeringarna 2022 resulterade i några fynd av fladdermöss där nordfladdermus (NT) och dvärgpipistrell konstateras jagar mer kontinuerligt i utredningsområdet. Endast enstaka fynd av större brunfladdermus spelades in och som bedöms ha passerade inventeringsområdet, därmed utreds påverkan på större brunfladdermus inte vidare nedan.

Nordfladdermus är rödlistad i kategorin Nära Hotad. Den är dock fortfarande en av Sveriges absolut vanligaste arter men har minskat de senaste decennierna. Såväl nordfladdermus som dvärgpipistrell bedöms ha gynnsam bevarandestatus nationellt (Naturvårdsverket 2020). Båda arterna är vanliga i Västra Götaland och bedöms därför ha gynnsam bevarandestatus även regionalt. Lokalt på Hisingen finns flera fynd av arterna och det finns lämpliga livsmiljöer, framför allt i norra delen av Hisingen. Även söder om Göta älv finns flera fynd i större naturområden (Artportalen 2024-02-26). Arterna bedöms därför även ha gynnsam bevarandestatus lokalt och utredningsområdet bedöms inte vara en viktig lokal för dem utan utgör endast en liten del av deras jaktmarker.

Det aktuella utredningsområdet är i fladdermussammanhang litet och erbjuder inte i sig alla de funktioner som fladdermöss behöver i sina livsmiljöer. Projektområdet är inte tillräckligt produktivt, mångformigt och stort för att hysa större mängder fladdermöss. Trots förekomst av lövskog och närheten till Rya skog bedöms omgivningarnas urbana inslag med störningar från mänsklig aktivitet vara för stort för att locka en mångfald av arter av fladdermöss till området. Det inventerade området hyser också få arter. Nordfladdermus och dvärgpipistrell är relativt störningståliga och vanliga.

Det finns inga tecken på att de befintliga bergrummen används som övervintringsplatser. Det finns heller inga misstänkta fortplantningsområden (yngellokaler). Lokalt kan enstaka individer missgynnas om åtkomsten till födosöksplatser minskar vid Rya 2a. Vid inventeringen fanns det rikligt med inspelningar på två av de undersökta punkterna (1 och 3). Antalet inspelningar ska dock inte per automatik tolkas som en stor mängd fladdermöss, eftersom en individ kan ge upphov till många inspelningar. Men en hög aktivitet visar att det finns goda födosökmöjligheter. Det inspelade materialet visar att åtminstone 2–3 individer jagar vid dammen i Rya 2a. Insektsproduktionen är god i området, inte minst vid biobäddarna. Sannolikt är dessa dock inte av helt avgörande betydelse för fladdermössen i området, då de sankar områdena i Rya Skog också kan bidra med en stor insektsbiomassa.

Det går inte att utesluta att det förhöjda bakgrundsljudet under byggnationstiden och driftsfas kan komma att innebära en beteendeförändring hos de arter som jagar i området och Rya skog. Studier har visat att förhöjda bakgrundsljudnivåer

kan innebära att individer i förstahand ändrade tonläge/frekvens, för att tränga igenom de främmande ljuden och i sista hand ökade de volymen på sitt läte (Finch m.fl. 2020, Hage & Metzner 2013).

Den lokala populationen av nordfladdermus och dvärgpipistrell bedöms inte påverkas märkbart negativt. Ingen av arterna är strikt knutna till slutna skogsbestånd utan båda kan även födosöka i brynmiljöer och mer mänskligt påverkade områden (de Jong 2023). Bedömningen är att de individer som födosöker inom utredningsområdet fortsatt kan förflytta sig mellan grönområden på södra Hisingen och andra jaktmarker även om grönstråk ej går att få till. KEF bedöms därför inte påverkas negativt och populationen bedöms kunna finnas kvar i området, eftersom det finns andra jaktmarker i närområdet och inga fortplantningsområden eller övervintringsplatser i utredningsområdet. De små negativa konsekvenserna på KEF för enstaka individer på lokal nivå minskar ytterligare om gröna stråk kan säkerhetsställas (Carlier m.fl. 2019).

2 Slutsats

Den planerade exploateringen bedöms utan skyddsåtgärder endast ha små negativa konsekvenser för enstaka individer av de lokala fladdermuspopulationerna, medan konsekvenserna för den lokala populationen bedöms som neutrala. Detsamma gäller på regional och nationell nivå. För individer av fladdermöss, som nyttjar området för jakt innebär verksamheten små negativa konsekvenser eftersom en aktiv jaktmiljö försvinner, medan det emellertid fortfarande finns potentiella jaktmiljöer i närområdet. KEF bedöms inte påverkas för fladdermusarterna vare sig med eller utan skyddsåtgärder.

Referenser

Artportalen, Artdatabanken. www.artportalen.se

Carlier J, Moran J, Aughney T & Roche N. 2019. Effects of greenway development on functional connectivity for bats. *Global Ecology and Conservation*, 18. <https://doi.org/10.1016/j.gecco.2019.e00613>

De Jong, J. 2023. Fladdermössens landskap. Guide till fladdermöss och hur man kan bevara dem i det brukade landskapet. CBM:s skriftserie 125.

Finch D, Schofield H & Mathews F. 2020. Traffic noise playback reduces the activity and feeding behaviour of free-living bats. *Environmental Pollution*, 263B. <https://doi.org/10.1016/j.envpol.2020.114405>

Hage SR, Metzner W. 2013. Potential effects of anthropogenic noise on echolocation behavior in horseshoe bats. *Commun Integr Biol*. 1. <https://doi.org/10.4161/cib.24753>